

Հաստատված է
«ԹԵԼ-ՍԵԼ» փակ բաժնետիրական ընկերության 2020թ. օգոստոսի
18-ի բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովում
(արձանագրություն № 180820)

Կազմված է 18.08.2020թ.
Բաղկացած է 30 էջից
Տպագրված է ընդամենը 2 օրինակ
ՕՐԻՆԱԿ 2

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐԻ
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
Գրանցման ամսաթիվը՝ 29.05.2007թ.
Գրանցման համարը՝ 286.120.06491
Վկայականի համարը՝ 03Ա076163
ՀՎՀՀ՝ 02703102

08.06.2015թ. գրանցված կանոնադրության թիվ 001.2
փոփոխությունը գրանցվել է
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ
ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
Գրանցման ամսաթիվը 24.08.2020 թ.

«ԹԵԼ-ՍԵԼ» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն՝

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ԹԵԼ-ՍԵԼ»

ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

(նոր խմբագրություն)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ	3
2. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	4
3. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ, ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	5
4. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ, ԱՅԼ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ ԵՎ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	8
5. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ ԵՎ ԱՅԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐ.....	11
6. ԲԱԺՆԵՏԵՐԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	14
7. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՇԱՀՈՒԹԱԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ.....	17
8. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ.....	19
9. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ	26
10. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼԸ	29
11. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ.....	29

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. «ԹԵԼ-ՍԵԼ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (հետագայում՝ Ընկերություն) համարվում է առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող օտարերկրյա ներդրումով տնտեսական ընկերություն, որի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության նկատմամբ բաժնետերերի պարտավորական իրավունքը հավաստիացնող որոշակի թվով բաժնետոմսերի, որոնք բաշխվում են միայն նրա հիմնադիրների կամ նախապես որոշված այլ անձանց միջև: Ընկերությունն իրավաբանական անձ է և ունի իր բաժնետերերի գույքից առանձնացված, ինքնուրույն հաշվեկշռում հաշվառված գույք:

1.2. Ընկերության իրավունակությունը ծագում է նրա ստեղծման (պետական գրանցման) և դադարում է լուծարման ավարտի (լուծարման մասին պետական գրանցամատյանում գրառման) պահից:

1.3. Ընկերությունն ունի իր ֆիրմային անվանումը (հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն գրառումներով), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված այլ վավերապայմաններ պարունակող կլոր կնիք, դրոշմներ և ձևաթղթեր, ինչպես նաև խորհրդանիշ, օրենքով սահմանված կարգով գրանցված ապրանքային, առևտրային և այլ նշաններ ու անհատականացնող այլ միջոցներ:

1.4. Ընկերության գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության Քաղաքացիական Օրենսգրքով (այսուհետ՝ Օրենսգիրք), «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք), Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենքներով և իրավական ակտերով, ինչպես նաև սույն կանոնադրությամբ:

Եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված են բաժնետիրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող այլ նորմեր, քան բովանդակում է սույն կանոնադրությունը, ապա կիրառվում են միջազգային պայմանագրերի նորմերը:

1.5. Ընկերության բաժնետերերի և Ընկերության միջև հարաբերությունները կարգավորվում են Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ:

1.6. Ընկերությունն իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող ամբողջ գույքով:

Ընկերությունը պատասխանատու չէ իր բաժնետերերի պարտավորությունների համար:

Ընկերության բաժնետերերն Ընկերության պարտավորությունների համար

պատասխանատվություն չեն կրում և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի արժեքի սահմաններում կրում են ընկերության գործունեության հետ կապված վնասների ռիսկը:

1.7. Եթե Ընկերության անվճարունակության (սնանկության) պատճառ են հանդիսանում բաժնետերերի կամ այլ անձանց գործողությունները (անգործությունը), որոնք ունեն Ընկերությանը կատարման համար պարտադիր ցուցումներ տալու իրավունք կամ այլ կերպ Ընկերության գործունեությունը կանխորոշելու հնարավորություններ, նշված բաժնետերերի կամ այլ անձանց վրա կարող է դրվել լրացուցիչ (սուբսիդիար) պատասխանատվություն՝ Ընկերության պարտավորություններով: Վերոհիշյալ բաժնետերերի կամ այլ անձանց գործողությունները (անգործությունը) համարվում են Ընկերության անվճարունակության (սնանկության) պատճառ միայն այն դեպքում, եթե սրանք օգտագործել են վերը նշված իրենց իրավունքը կամ հնարավորությունները, նախօրոք իմանալով, որ այդ պատճառով Ընկերությունը կհայտնվի անվճարունակության (սնանկության) վիճակում:

1.8. Հայաստանի Հանրապետությունը և համայնքները պատասխանատվություն չեն կրում Ընկերության պարտավորությունների համար: Ընկերությունը պատասխանատվություն չի կրում Հայաստանի Հանրապետության և համայնքների պարտավորությունների համար:

1.9. Ընկերության ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն լրիվ՝ «ԹԵԼ-ՍԵԼ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
կրճատ՝ «ԹԵԼ-ՍԵԼ» ՓԲԸ

ռուսերեն լրիվ՝ Закрытое Акционерное Общество «ТЕЛ-СЕЛЛ»
կրճատ՝ ЗАО «ТЕЛ-СЕЛЛ»

անգլերեն լրիվ՝ «TEL-CELL» Closed Joint-Stock Company
կրճատ՝ «TEL-CELL» CJSC

1.10. Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական (փոստային) հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Հակոբ Հակոբյան փողոց 3, հիմնական մասնաշենք 1-ին սեկցիա 3-րդ հարկ:

2. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ընկերության ստեղծման նպատակն է տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումը:

2.2. Ընկերությունը կարող է իրականացնել օրենքով չարգելված ցանկացած տնտեսական գործունեություն՝ ունի օրենքով չարգելված գործունեության ցանկացած տեսակներ իրականացնելու համար անհրաժեշտ քաղաքացիական իրավունքներ և կրում է այդ գործունեության հետ կապված քաղաքացիական պարտականություններ:

Օրենքով սահմանված գործունեության առանձին տեսակներով Ընկերությունը կարող է զբաղվել միայն լիցենզիայի (հատուկ թույլտվության) առկայության դեպքում՝ լիցենզիա ստանալու պահից կամ նրանում նշված ժամկետում: Եթե լիցենզիայի հատկացման պայմաններում նախատեսված է, որ Ընկերությունը բացի լիցենզավորվող գործունեությունից այլ գործունեությամբ զբաղվել չի կարող, կամ սահմանափակումներ են դրվում գործունեության առանձին տեսակներով զբաղվելու վրա, ապա Ընկերությունը լիցենզիայի գործողության ժամկետում իրավունք չունի զբաղվել այլ գործունեությամբ, բացառությամբ լիցենզիայով նախատեսվածների կամ այն գործունեություններով, որոնց մասին նշված է լիցենզիայի մեջ:

2.3. Ընկերության իրավունքները կարող են սահմանափակվել միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և օրենքով սահմանված կարգով:

3. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ, ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3.1. Ընկերությունը առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող իրավաբանական անձ է:

Ընկերությունը, որպես սեփականություն, ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է իր անունից կնքել պայմանագրեր, ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

Ընկերությունն ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ, օրենքով սահմանված կարգով բացված բանկային հաշիվներ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա պետությունների բանկերում, ինչպես Հայաստանի Հանրապետության արժույթով, այնպես էլ արտարժույթով:

3.2. Ընկերությունն իրավունք չունի անցկացնել իր թողարկած բաժնետոմսերի բաց բաժանորդագրություն կամ անսահմանափակ թվով անձանց առաջարկել այլ կերպ ձեռք բերելու դրանք:

3.3. Ընկերությունը կարող է լինել այլ ընկերության (այդ թվում՝ դուստր ու կախյալ) ու ընկերակցության հիմնադիր (մասնակից), բացառությամբ Օրենսգրքով, Օրենքով և այլ օրենքներով նախատեսված դեպքերի:

Օտարերկրյա պետություններում դուստր կամ կախյալ ընկերությունների հիմնադրումը կամ մասնակցությունը կատարվում է դրանց գտնվելու վայրի երկրի օրենքներին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան, եթե Հայաստանի

Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով այլ բան նախատեսված չէ:

3.4. Ընկերությունն իրավունք ունի սույն կանոնադրության դրույթների, Օրենսգրքի, Օրենքի և այլ իրավական ակտերի համաձայն ստեղծել առանձնացված ստորաբաժանումներ (մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ), ունենալ դուատր և կախյալ ընկերություններ, ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ այլ պետությունների տարածքում:

Կառավարչական, սոցիալ-մշակութային, կրթական կամ ոչ առևտրային բնույթի այլ գործունեություն իրականացնելու համար Ընկերությունը կարող է ստեղծել հիմնարկ:

Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումները և հիմնարկներն իրավաբանական անձինք չեն և գործում են Ընկերության հաստատած կանոնադրությունների հիման վրա, իսկ նրանց ղեկավարները գործում են Ընկերության լիազորագրի հիման վրա:

3.5. Ընկերությունն իրավունք ունի.

- Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված բոլոր ձևերով ձեռք բերել գույք, այդ թվում՝ արժեթղթեր, տիրապետել, օգտագործել ու տնօրինել դրանք և դրանցից ստացված եկամուտը կամ այլ օգտակար արդյունքը,
- Օտարել, վարձակալության տալ, փոխանակել, օրենսդրությամբ չարգելված այլ ձևերով փոխանցել գույքային իրավունքներ, լինել գրավառու և գրավատու,
- Ինքնուրույն կազմավորել իր ֆինանսական ռեսուրսները, այդ թվում՝ փոխառու միջոցների ներգրավմամբ, Հայաստանի Հանրապետությունում, այլ պետություններում, ինչպես նաև միջազգային կառույցների կողմից ստանալ վարկեր, այդ թվում՝ արտարժույթով,
- Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իր անունից թողարկել և տարածել արժեթղթեր,
- Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքել պայմանագրեր և կրել պարտավորություններ,
- Ինքնուրույն ընտրել իր արտաքին տնտեսական գործունեության վարման կարգը, այն իրականացնել անմիջականորեն, առանց միջնորդի կամ այլ կազմակերպության միջոցով՝ նրա հետ մտնելով պայմանագրային հարաբերությունների մեջ,
- Ունենալ միջոցներ արտարժույթով: Օրենսդրությամբ չարգելված բոլոր միջոցներով ձեռք բերել (այդ թվում՝ ստանալ որպես արտաքին տնտեսական գործունեության արդյունք) արտարժույթով միջոցներ և ինքնուրույն տնօրինել, այդ թվում՝ վաճառել պետությանը, իրավաբանական անձանց և (կամ) ձեռնարկություններին, կազմակերպություններին կամ քաղաքացիներին,

- Ինքնուրույն պլանավորել իր գործունեությունը, որոշել թողարկվող արտադրանքի, կատարվող աշխատանքների և մատուցվող ծառայությունների ծավալը, գները, իրենց մատակարարներին և արտադրանքը սպառողներին,
- Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով արտահանել և ներմուծել գույքի օբյեկտներ, արտադրված, գնված և այլ օրինական ձևով ստացված արտադրանք, ծառայություններ մատուցել և աշխատանքներ կատարել օտարերկրյա իրավաբանական անձանց և (կամ) ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների և քաղաքացիների համար, օգտվել նրանց կատարած աշխատանքներից և մատուցած ծառայություններից, այլ պետություններում նրանց օրենսդրությանը համապատասխան իրականացնել ներդրումներ, ստեղծել իրավաբանական անձինք և (կամ) ձեռնարկություններ և անդամակցել իրավաբանական անձանց և (կամ) ձեռնարկությունների,
- Ձեռք բերել իր կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի մի մասը,
- Օգտվել օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ իրավունքներից:

3.6. Ընկերությունը պարտավոր է.

- Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով վարել հաշվապահական հաշվառում և ներկայացնել ֆինանսական ու վիճակագրական հաշվետվություն,
- Աշխատանքային պայմանագրեր կնքել Ընկերության աշխատակիցների հետ,
- Պատասխանատվություն կրել և փոխհատուցել իր կողմից հասցրած վնասը՝ կնքած պայմանագրերը չկատարելու կամ հարկ եղածին պես չկատարելու, այլ անձանց սեփականության իրավունքը խախտելու համար,
- Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հայտարարել Ընկերության սնանկացման մասին այն դեպքում, երբ հնարավոր չէ բավարարել պարտապանների օրինական գույքային պահանջները,
- Ապահովել Ընկերության փաստաթղթերի (Ընկերության պետական գրանցման վկայականի, կանոնադրության, գույքի նկատմամբ գույքային իրավունքները հաստատող փաստաթղթերի, Ընկերության ներքին փաստաթղթերի, առանձնացված ստորաբաժանումների ու հիմնարկների կանոնադրությունների, տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի, կառավարման մարմինների նիստերի արձանագրությունների, Ընկերության փոխկապակցված անձանց, նշանակալից ու խոշոր բաժնետերերի ցուցակների, կնքած պայմանագրերի, Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և այլ իրավական ակտերով նախատեսված այլ փաստաթղթերի) պահպանումն իր գտնվելու վայրում,

- Իր բաժնետերերին հնարավորություններ ստեղծել ծանոթանալու Ընկերության վերը թվարկված փաստաթղթերի հետ (բացառությամբ այն փաստաթղթերի, որոնք պարունակում են գաղտնի տեղեկություններ),
- Ընկերության բաժնետերերի թիվը Օրենքով սահմանված քանակը գերազանցելու և մեկ տարվա ընթացքում այդ թիվը մինչև սահմանված քանակը չնվազեցնելու դեպքում վերակազմավորվել բաց բաժնետիրական ընկերության,
- Օրենքով սահմանված կարգով տեղեկություններ հրապարակել սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի կամ բաժնետիրական ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի ավելի քան քսան տոկոսը ձեռք բերելու մասին,
- Պետական գրանցումն իրականացնող մարմիններին ծանուցել մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների ստեղծման մասին,
- Կրել օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտավորություններ:

4. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ, ԱՅԼ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ ԵՎ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

4.1. Կանոնադրական կապիտալը սահմանում է պարտատերերի շահերը երաշխավորող ընկերության գույքի նվազագույն չափը: Ընկերության կանոնադրական կապիտալը չի կարող պակաս լինել Օրենքով սահմանված չափից:

4.2. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 150 000 000 (մեկ հարյուր հիսուն միլիոն) ՀՀ դրամ, որը կազմում է 150 000 (մեկ հարյուր հիսուն հազար) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 1 000 (մեկ հազար) ՀՀ դրամ:

Բոլոր 150 000 (մեկ հարյուր հիսուն հազար) հատ բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են բաժնետերերի միջև և լրիվ վճարված են նրանց կողմից:

4.3. Ընկերությունը կարող է կանոնադրական կապիտալի չափը փոխել բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, որն ուժի մեջ է մտնում սույն կանոնադրության մեջ համապատասխան փոփոխություններ կատարելուց և իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով գրանցելու պահից:

4.3.1. Կանոնադրական կապիտալի ավելացում.

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափը կարող է ավելացվել Ընկերության բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացմամբ կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի

տեղաբաշխմամբ, եթե նախկինում տեղաբաշխված բաժնետոմսերը լրիվ իրացված և վճարված են:

Ընկերության բաժնետերերն ունեն Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետի ընթացքում կանոնադրական կապիտալում իրենց բաժնին համապատասխան նոր բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք:

Բաժնետոմսեր ձեռք բերելու իրավունք տվող ընկերության արժեթղթերի տերերն իրենց իրավունքից օգտվում են բաժնետերերից առաջ՝ Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետներում:

Լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման մասին որոշմամբ պետք է սահմանվի.

- Լրացուցիչ տեղաբաշխվող հասարակ (սովորական) և յուրաքանչյուր դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակը,
- Լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ժամկետները և պայմանները, այդ թվում՝ Ընկերության բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվություն ունեցող բաժնետերերի և այլ արժեթղթերի սեփականատերերի միջև տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի արժեքը:

Եթե նախկինում տեղաբաշխված բաժնետոմսերի արժեքը լրիվ վճարված չէ, ապա Ընկերությունն իր կանոնադրական կապիտալը չի կարող ավելացնել ֆինանսական միջոցների ներգրավման հաշվին:

Ընկերությունն իր ամենամյա գործունեության ֆինանսական արդյունքներն ամփոփելուց հետո կարող է տեղաբաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման միջոցով ավելացնել կանոնադրական կապիտալը.

- Շահույթի մի մասը փոխանցելով կանոնադրական կապիտալ,
- Ընկերության զուտ ակտիվների (սեփական կապիտալի) արժեքից կանոնադրական կապիտալի, պահուստային կապիտալի և արտոնյալ բաժնետոմսերի լուծարային ու անվանական արժեքների տարբերության ընդհանուր գումարը գերազանցող մասը լրիվ կամ մասնակի փոխանցելով կանոնադրական կապիտալ:

4.3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազեցումը.

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցումը կարող է կատարվել բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացմամբ և/կամ բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի կրճատմամբ, այդ թվում՝ Օրենքով նախատեսված դեպքերում դրանց մի մասի ձեռքբերմամբ և մարմամբ:

Ընկերությունն իրավունք չունի նվազեցնել կանոնադրական կապիտալը, եթե դրա հետևանքով նրա չափը կդառնա ավելի փոքր Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված նվազագույն չափից: Ընկերության կողմից կանոնադրական կապիտալը «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նվազագույն չափից նվազեցնելը հիմք է Ընկերության լուծարման:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը թույլատրվում է նվազեցնել Օրենքով սահմանված կարգով՝ նրա բոլոր պարտատերերին տեղեկացնելուց հետո: Այդ դեպքում Ընկերության պարտատերերն իրավունք ունեն Ընկերությունից պահանջել պարտավորությունների կատարման լրացուցիչ երաշխիքներ, պարտավորությունների դադարեցում կամ վաղաժամկետ կատարում, ինչպես նաև վնասների հատուցում:

Կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցման դեպքում մեկ տարուց ոչ պակաս ժամկետում Ընկերությանը չդիմելու դեպքում (հավաստագիրը փոխանակելու կամ համապատասխան գրառում կատարելու համար) բաժնետոմսերը համարվում են անվավեր: Ընկերությունը կարող է դրանց փոխարեն թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ դրանց մարման ճանապարհով նվազեցնել կանոնադրական կապիտալը:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման և Ընկերության կանոնադրության մեջ համապատասխան փոփոխություններ կատարելու մասին որոշումն ընդունվում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ դրան մասնակցող բաժնետերերի ձայների 3/4-ով, սակայն ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 2/3-ից:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման կապակցությամբ բաժնետերերին վճարումները կատարվում են Ընկերության կանոնադրության փոփոխությունների պետական գրանցումից հետո:

4.4. Ընկերության ձեռնարկատիրական գործունեության ընթացքում արտադրված և ձեռք բերված գույքը Ընկերությանն են պատկանում սեփականության իրավունքով:

Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը գնահատվում է հաշվապահական հաշվետվության տվյալներով՝ օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

Եթե Ընկերության գոյության երկրորդ և յուրաքանչյուր հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո պարզվի, որ Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքն Ընկերության կանոնադրական կապիտալից փոքր է, ապա Ընկերությունը պարտավոր է հայտարարել և սահմանված կարգով գրանցել իր կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցումը:

Ընկերության կողմից կանոնադրական կապիտալի օրենքով սահմանված նվազագույն

չափից նվազեցնելը հանգեցնում է ընկերության լուծարման:

Եթե սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի փոքրացման կամ Ընկերության լուծարման մասին որոշում չի ընդունվել, ապա Ընկերության բաժնետերերը, պարտատերերը, ինչպես նաև պետության կողմից լիազորագրված մարմիններն իրավունք ունեն պահանջել Ընկերության լուծարումը դատական կարգով:

4.5. Ընկերությունն ունի պահուստային հիմնադրամ՝ կանոնադրական կապիտալի մինչև 20 տոկոսի չափով:

Եթե պահուստային հիմնադրամը կազմում է Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանվածից ավելի փոքր մեծություն, հատկացումներն այդ հիմնադրամին կատարվում են շահույթի 5 տոկոսից ոչ պակաս չափով, ինչպես նաև Ընկերության նոր արժեթղթերի թողարկման արժեքի և դրանց անվանական արժեքի միջև եղած տարբերությունից ստացվող միջոցներից, մինչև լրանա սույն կետով նշված չափը:

Պահուստային հիմնադրամն օգտագործվում է Ընկերության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության պարտատոմսերը մարելու և Ընկերության բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե Ընկերության շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում:

Պահուստային հիմնադրամը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար:

4.6. Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերությունը կարող է ստեղծել նաև շահութաբաժինների վճարման, աշխատակիցների բաժնետիրացման, սպառման, կուտակման, սոցիալական զարգացման և այլ հիմնադրամներ:

5. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ ԵՎ ԱՅԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐ

5.1. Ընկերությունը կարող է թողարկել և տեղաբաշխել բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր, Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված այլ արժեթղթեր:

Ընկերությունն իրավունք ունի թողարկել և տեղաբաշխել հասարակ (սովորական), ինչպես նաև մեկ կամ մի քանի տեսակի արտոնյալ բաժնետոմսեր: Ընկերության կողմից տեղաբաշխված արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքը չպետք է գերազանցի Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ընդհանուր ծավալի 25 տոկոսը: Ընկերության բոլոր բաժնետոմսերն անվանական են:

Ընկերության կողմից թողարկված հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի անվանական արժեքը պետք է լինի միևնույնը:

Ընկերության որոշակի տեսակի ամեն մի արտոնյալ բաժնետոմս ունի միևնույն անվանական արժեքը:

Բաժնետոմսերի միևնույն տեսակին են դասվում միանման տարբերակիչ բնորոշ առանձնահատկություններ (անվանական արժեք, հավաստող իրավունքներ, արտոնություններ և սահմանափակումներ) ունեցող բաժնետոմսերը:

Ընկերությունը ընդհանուր ժողովի կողմից սահմանված կարգով և ժամկետներում կարող է թողարկել հաստատագրված և (կամ) փոփոխական շահութաբաժնով (անկախ Ընկերության տնտեսական գործունեության արդյունքից), ինչպես նաև աշխատակցի արտոնյալ բաժնետոմսեր:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերը չունեն ձայնի իրավունք Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում (բացի Ընկերության լուծարման կամ վերակազմակերպման հարցերի մասին քվեարկությունից):

Արտոնյալ բաժնետոմսերը կարող են փոխարկվել հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերով: Ընդ որում, փոխարկելու ժամանակ Ընկերությունը պետք է մարի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի նկատմամբ բոլոր պարտքերը:

5.2. Ընկերության ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերությունը կարող է թողարկել և տեղաբաշխել փաստաթղթային (տպագրական եղանակով պատրաստված) կամ ոչ փաստաթղթային ձևի անվանական բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր: Ընդ որում, բաժնետոմսերի թողարկման փաստաթղթային ձևը բաժնետոմսերի հավաստագիրն է (սերտիֆիկատ):

5.3. Բաժնետիրոջ կողմից բաժնետոմսերի արժեքը վճարելուց և ընկերության պետական գրանցումից հետո ընկերությունը բաժնետերերի բաժնետոմսերը պետք է գրանցի իր բաժնետերերի ռեեստրի (գրանցամատյանի) բաժնետերերի անձնական հաշիվներում՝ բաժնետերերի ռեեստրի վարման Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կանոններին համապատասխան, ընդ որում, ընկերության կողմից փաստաթղթային ձևով բաժնետոմսեր թողարկելու և տեղաբաշխելու դեպքում բաժնետոմս ձեռք բերած անձին (բաժնետիրոջը) պետք է տրվի բաժնետոմսերի հավաստագիր (սերտիֆիկատ):

Բաժնետոմսերի հավաստագիրը (սերտիֆիկատը) անվանական արժեթուղթ է, որը հավաստում է նրա սեփականատիրոջ կողմից տվյալ Ընկերության որոշակի տեսակի և քանակի բաժնետոմսերի սեփականության իրավունքը:

Հասարակ (սովորական) և արտոնյալ բաժնետոմսերի առանձին ձևերի համար բաժնետիրոջը տրվում են առանձին հավաստագրեր (սերտիֆիկատներ): Հավաստագրերը (սերտիֆիկատները) տրվում են լրիվ վճարված բաժնետոմսերի համար:

Հավաստագիրը (սերտիֆիկատը) պատրաստվում է տպագրական եղանակով և պետք է պարունակի Օրենքով սահմանված տեղեկություններ (այդ թվում՝ տվյալ հավաստագրով (սերտիֆիկատով) հավաստվող բաժնետոմսերի թիվը, գրանցված սեփականատիրոջ անվանումը կամ ազգանունը և անունը, հավաստագրով (սերտիֆիկատով) ներկայացվող բաժնետոմսերի տեսակը):

Հավաստագիրը (սերտիֆիկատը) տալու, այն փոխարինելու և չեղյալ ճանաչելու կարգը սահմանվում է օրենքով և այլ իրավական ակտերով:

Հավաստագիրը (սերտիֆիկատը) պետք է համապատասխանի Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերով սահմանված՝ արժեթղթերի պաշտպանվածության պահանջներին:

Մեկ հավաստագրով (սերտիֆիկատով) ներկայացվում են մեկ տեսակի և ձևի բաժնետոմսեր:

5.4. Բաժնետոմսն անբաժանելի է: Եթե երկու կամ ավելի անձինք սեփականատեր են մեկ բաժնետոմսի, ապա նրանք համարվում են մեկ բաժնետեր:

5.5. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից որոշված կարգով կարող է աշխատակիցներին տրամադրվել ինչպես հասարակ (սովորական), այնպես էլ արտոնյալ (դրանց առկայության դեպքում) բաժնետոմսեր:

Աշխատակցի բաժնետոմսերի սեփականատերերը, օգտվում են նույն իրավունքներից, ինչպիսիք սահմանված են Օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ դրանց համապատասխանող հասարակ կամ տարբեր ձևերի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի համար:

Աշխատակցի բաժնետոմսերի անվանական արժեքը չպետք է տարբերվի Ընկերության հասարակ (սովորական) և համապատասխան ձևի արտոնյալ արժեթղթի անվանական արժեքից:

5.6. Ընկերության լրացուցիչ տեղաբաշխված բաժնետոմսերը պետք է վճարվեն դրանց տեղաբաշխման մասին որոշմամբ սահմանված ժամկետում, բայց ոչ ուշ, քան դրանց տեղաբաշխման պահից մեկ տարվա ընթացքում:

Ընկերության բաժնետոմսերի և այլ արժեթղթերի դիմաց վճարումը կարող է իրականացվել դրամով, արժեթղթերով, այլ գույքով կամ գույքային իրավունքներով, ինչպես նաև դրամական գնահատում ունեցող այլ իրավունքներով:

Ընկերության բաժնետոմսերը և այլ արժեթղթերը, որոնց դիմաց վճարումը նախատեսված է ոչ դրամական միջոցներով, դրանց ձեռքբերման ժամանակ վճարվում են

լրիվ արժեքով:

Ընկերության հիմնադրման ժամանակ բաժնետոմսերի դիմաց հիմնադիրների կողմից վճարվող գույքի դրամական գնահատականը սահմանվում է հիմնադիրների միջև համաձայնեցմամբ, իսկ բաժնետոմսերի և այլ արժեթղթերի լրացուցիչ տեղաբաշխման դեպքում՝ Ընկերության տնօրենների խորհրդի որոշմամբ՝ Օրենքով սահմանված կարգով և ենթակա է գնահատման անկախ գնահատողի կողմից:

Մինչև բաժնետոմսի արժեքի լրիվ վճարումը, բաժնետոմսի սեփականատերը, բացառությամբ Ընկերության հիմնադիր հանդիսացողից, ձայնի իրավունք չունի:

Ընկերության տրամադրության տակ փոխանցված բաժնետոմսերը (չվճարված կամ հետ վերադարձված) չեն տալիս ձայնի իրավունք, հաշվի չեն առնվում ձայների հաշվարկման ժամանակ, այդ բաժնետոմսերով շահութաբաժիններ չեն հաշվարկվում: Այդ բաժնետոմսերը պետք է իրացվեն Ընկերության կողմից՝ դրանք Ընկերությանը փոխանցելու պահից մեկ տարվա ժամկետում: Հակառակ դեպքում՝ Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը պետք է որոշում ընդունի նշված բաժնետոմսերի մարման ճանապարհով Ընկերության կանոնադրական կապիտալի փոփոխման մասին:

6. ԲԱԺՆԵՏԵՐԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

6.1. Ընկերության յուրաքանչյուր հասարակ (սովորական) բաժնետոմս իր սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջը տալիս է միևնույն իրավունքները:

Հասարակ (սովորական) բաժնետոմսի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերը Օրենքի և Ընկերության կանոնադրության համաձայն իրավունք ունի.

- Մասնակցել Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով,
- Մասնակցել Ընկերության կառավարմանը,
- Ստանալ շահութաբաժիններ Ընկերության գործունեությունից առաջացած շահույթից,
- Առաջնահերթ կարգով ձեռք բերել Ընկերության կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը, եթե Օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ այլ բան չի նախատեսված,
- Ստանալ Ընկերության գործունեության վերաբերյալ ցանկացած տեղեկատվություն՝ գաղտնի փաստաթղթերից բացի, այդ թվում՝ կանոնադրությամբ սահմանված կարգով ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշռին, հաշվետվություններին, հաշվապահական գրքերին, Ընկերության արտադրատնտեսական

գործունեությանը,

- Ընկերության հիմնադիր ժողովում իր իրավունքները ներկայացնելու համար լիազորել երրորդ անձի,
- Հանդես գալ առաջարկություններով Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում,
- Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովներում քվեարկել իրեն պատկանող բաժնետոմսերի ձայների չափով,
- Հայցով դիմել դատարան՝ Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից ընդունված և գործող օրենքներին և այլ իրավական ակտերին հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով,
- Ընկերության լուծարման դեպքում ստանալ պարտատերերի հետ կատարված հաշվարկներից հետո մնացած Ընկերության գույքի իր հասանելիք մասը կամ դրա արժեքը,
- Ընկերության շահույթի հաշվին Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացման դեպքում անվճար ստանալ համապատասխան քանակությամբ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսեր,
- Օգտվել Ընկերության կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներից:

6.2. Ընկերության բաժնետերերն ունեն իրենց սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսերն օտարելու կամ այլ՝ օրենքով չարգելված ձևով այլ անձանց փոխանցելու իրավունք: Ընդ որում, մյուս բաժնետերերն ունեն այդ բաժնետոմսերը նույն գնով ձեռքբերման նախապատվության իրավունք: Բաժնետերերի կողմից իրենց վաճառվող Բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չիրականացնելու դեպքում Ընկերությունն ինքն ունի բաժնետոմսերը սեփականատիրոջ հետ համաձայնեցված գնով ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք: Բաժնետերերի նախապատվության իրավունքի (այլ բաժնետիրոջ կողմից վաճառվող բաժնետոմսերի ձեռքբերման) իրականացման ժամկետը սահմանվում է 30 օր: Իր բաժնետիրոջ կողմից վաճառվող բաժնետոմսերի ձեռքբերման Ընկերության նախապատվության իրավունքի իրականացման ժամկետը նույնպես սահմանվում է 30 օր: Բաժնետերերի նախապատվության իրավունքի իրականացման ժամկետը չի կիրառվում այն դեպքում, երբ իրենց բաժնետոմսերը կամ դրանց մի մասը օտարելու ցանկություն են հայտնել Ընկերության բոլոր բաժնետերերը միաժամանակ: Ընկերության նախապատվության իրավունքը չի կիրառվում այն դեպքում, երբ շրջանառության մեջ մնացած բաժնետոմսերի անվանական արժեքների գումարը կնվազի Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափից: Ընկերության բաժնետոմսերի շուկայական արժեքի որոշման անհրաժեշտության դեպքում հաշվի է առնվում Ընկերության զուտ ակտիվների մեծությունը: Այդ դեպքում կողմերից որևէ մեկի պահանջով պետք է բաժնետոմսերի արժեքը (կամ ընկերության զուտ ակտիվների մեծությունը) սահմանվի անկախ գնահատողի (աուդիտորի)

կողմից:

6.3. Ընկերության բաժնետոմսերի գրավի և հետագայում գրավառուի կողմից դրանց վրա բռնագանձում տարածելու դեպքում կիրառվում են սույն կանոնադրության 6.2 կետի կանոնները:

6.4. Ընկերության բաժնետիրոջ բաժնետոմսերն անցնում են նրա ժառանգներին կամ իրավահաջորդներին: Բաժնետեր իրավաբանական անձի լուծարման դեպքում կիրառվում են սույն կանոնադրության 6.2 կետի կանոնները:

6.5. Հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատերերին չի կարող տրամադրվել նրանց պատկանող հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի անվանական արժեքից և քանակից չբխող լրացուցիչ ձայնի իրավունք:

Հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժինների վճարումները Ընկերության կողմից չեն երաշխավորվում:

Հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի տեսակարար կշիռը Ընկերության կանոնադրական կապիտալում չպետք է պակաս լինի 75 տոկոսից:

6.6. Արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն.

- Մասնակցել ընկերության կառավարմանը,
- Ընկերության ընդհանուր ժողովում իր իրավունքները ներկայացնելու համար լիազորել երրորդ անձի,
- Ընկերության լուծարման դեպքում ստանալ Ընկերության գույքի իրենց հասանելիք մասը,
- Ընկերության միջոցների հաշվին կանոնադրական կապիտալի մեծացման դեպքում անվճար ստանալ համապատասխան քանակի հասարակ (սովորական) բաժնետոմսեր,
- Հանդես գալ առաջարկություններով Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում,
- Ձայնի իրավունքով մասնակցել ընդհանուր ժողովի աշխատանքներին,
- Ստանալ շահութաբաժիններ, Ընկերության գործունեությունից առաջացած շահույթից,
- Առաջնահերթ կարգով ձեռք բերել Ընկերության կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը:

Վերջին 3 ենթակետերով սահմանված իրենց իրավունքներից արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերը օգտվում են 5.2 և 7.2 կետերում սահմանված

վերապահումներով:

6.7. Բաժնետերերը պարտավոր են չիրապարակել Ընկերության գործունեության վերաբերյալ գաղտնի տեղեկություններ:

7. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՇԱՀՈՒԹԱՔԱԺԻՆՆԵՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

7.1. Ընկերությունն իրավունք ունի որոշում ընդունել (հայտարարել) տեղաբաշխված բաժնետոմսերի դիմաց եռամսյակային, կիսամյակային կամ տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին: Հայտարարված շահութաբաժինները կարող են վճարվել գույքով:

Շահութաբաժինները վճարվում են Ընկերության կուտակված շահույթից: Որոշակի դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժինները կարող են վճարվել այդ նպատակի համար հատուկ ստեղծված Ընկերության հիմնադրամների հաշվից:

Ըստ բաժնետոմսերի տեսակների և դասերի միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Ընկերության տնօրենների խորհուրդը: Ըստ բաժնետոմսերի տեսակների և դասերի տարեկան շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ տնօրենների խորհրդի առաջարկությամբ: Տարեկան շահութաբաժինների չափը չի կարող ավելի լինել տնօրենների խորհրդի առաջարկածից և պակաս լինել արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից: Միջանկյալ շահութաբաժինների չափը չի կարող գերազանցել նախորդ ֆինանսական տարվա արդյունքներով բաշխված շահութաբաժնի 50 տոկոսը:

Եթե Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափն ըստ բաժնետոմսերի առանձին տեսակների և դասերի սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափին հավասար, այդ տեսակների և դասերի բաժնետոմսերի դիմաց տարեկան շահութաբաժիններ չեն վճարվում:

Եթե Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափն ըստ բաժնետոմսերի առանձին տեսակների և դասերի սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից ավելի, ապա այդ տեսակների և դասերի բաժնետոմսերի դիմաց տարեկան շահութաբաժինները վճարվում են ասահմանված տարեկան շահութաբաժնի և տվյալ տարում արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների գումարի տարբերությամբ:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն իրավունք ունի որոշում ընդունել առանձին տեսակների և դասերի բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժիններ չվճարելու կամ

ոչ լրիվ չափով վճարելու մասին:

Տարեկան շահութաբաժինների վճարման ժամկետը սահմանվում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի տարեկան շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ: Միջանկյալ շահութաբաժինների վճարման ժամկետը սահմանվում է Ընկերության տնօրենների խորհրդի միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ, բայց ոչ շուտ, քան տվյալ որոշման ընդունման պահից 30 օր անց:

Շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար Ընկերության տնօրենների խորհուրդը կազմում է շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակ, որում պետք է ընդգրկվեն.

- Միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու դեպքում՝ Ընկերության բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում Ընկերության տնօրենների խորհրդի միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման օրվանից առնվազն 10 օր առաջ,
- Տարեկան շահութաբաժիններ վճարելու դեպքում՝ Ընկերության բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում Ընկերության բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ:

7.2. Արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերերին շահութաբաժինների վճարման առանձնահատկությունները.

7.2.1. Յուրաքանչյուր դասի արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց վճարվող շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը (որը վճարվում է Ընկերության լուծարման ժամանակ) սահմանվում են ընդհանուր ժողովի կողմից դրամական գումարի տեսքով կամ որպես տոկոսադրույք արտոնյալ բաժնետոմսի անվանական արժեքի նկատմամբ:

7.2.2. Ընկերության տվյալ տարվա գործունեության արդյունքների հիման վրա հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի տարեկան շահութաբաժինն արտոնյալ բաժնետոմսերի համար շահութաբաժինը գերազանցելու դեպքում արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերը, Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, կարող են ստանալ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերին հասանելիք փաստացի շահութաբաժինը:

7.2.3. Եթե Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ թողարկվում և տեղաբաշխվում են 2 կամ ավելի ձևի արտոնյալ բաժնետոմսեր, ապա պետք է սահմանվի նաև շահութաբաժինների և լուծարային արժեքի վճարման հերթականությունը:

7.2.4. Երեք հաջորդական տարիների ընթացքում արտոնյալ բաժնետոմսերին հասանելիք չափաբաժնի չվճարելը կարող է հիմք հանդիսանալ Ընկերության դատական կարգով լուծարման համար:

7.3. Ընկերությունն իրավունք չունի հայտարարել (որոշում ընդունել) տեղաբաշխված բաժնետոմսերի շահութաբաժինների վճարման մասին, եթե.

- Լրիվ չի վճարվել Ընկերության կանոնադրական կապիտալը,
- Ընկերությունը հետ չի գնել բոլոր բաժնետոմսերը՝ Օրենքի 58 հոդվածի դրույթներին համապատասխան,
- Շահութաբաժինները վճարելու որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ Ընկերության տնտեսական վիճակը համապատասխանում է օրենքով սահմանված անվճարունակության (սննկացման) հայտանիշներին, կամ նշված հայտանիշներն ի հայտ կգան շահութաբաժինների վճարման հետևանքով,
- Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է Ընկերության կանոնադրական կապիտալից, կամ կպակասի շահութաբաժինների վճարման հետևանքով:

Ընկերությունն իրավունք չունի որոշում ընդունել շահութաբաժինների վճարման մասին տեղաբաշխված հասարակ սովորական բաժնետոմսերի և այն արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց, որոնց համար սահմանված չի շահութաբաժնի չափը, եթե որոշում չի ընդունված շահութաբաժիններ վճարել արտոնյալ բաժնետոմսերի բոլոր այն ձևերի դիմաց, որոնց համար վճարվող շահութաբաժնի չափը սահմանված է սույն կանոնադրությամբ:

Ընկերությունն իրավունք չունի որոշում ընդունել շահութաբաժինների վճարման մասին տեղաբաշխված այն արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց, որոնց համար շահութաբաժնի չափը սահմանված է սույն կանոնադրությամբ, եթե շահութաբաժիններն ամբողջությամբ վճարելու որոշում չի ընդունված արտոնյալ բաժնետոմսերի բոլոր այն դասերի դիմաց, որոնք վերոհիշյալ արտոնյալ բաժնետոմսերի նկատմամբ շահութաբաժիններ ստանալու առաջնահերթության իրավունք են տալիս:

Ընկերության դատար ընկերությունների հայտարարված շահաբաժինները կարող են ճանաչվել որպես եկամուտ այն հաշվետու տարում, որին վերաբերվում են:

8. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

8.1. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն է:

Ընկերությունը պարտավոր է ամեն տարի գումարել բաժնետերերի ընդհանուր ժողով՝

բաժնետերերի ընդհանուր տարեկան ժողով: Ընկերության բաժնետերերի առաջին տարեկան ժողովը գումարվում է առաջին ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր տարեկան ժողովը գումարվում է հերթական ֆինանսական տարվա ավարտից 1 ամիս հետո 6 ամսվա ընթացքում:

Բաժնետերերի տարեկան ժողովից բացի գումարվող Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովները համարվում են արտահերթ: Ընկերության արտահերթ ժողովներ գումարվում են անհետաձգելի հարցերի քննարկման համար:

Ընկերության բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովները գումարվում են Ընկերության տնօրենների խորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ, վերստուգող հանձնաժողովի կամ վերստուգողի, աուդիտն իրականացնող անձի կամ պահանջը ներկայացնելու դրությամբ առնվազն 10 տոկոս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) պահանջով:

8.2. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասությանն են պատկանում՝

1. Ընկերության կանոնադրության մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Ընկերության նոր խմբագրությամբ կանոնադրության հաստատումը,
2. Ընկերության վերակազմակերպումը,
3. Ընկերության լուծարումը,
4. Ընկերության լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,
5. Ընկերության տնօրենների խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,
6. հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը,
7. բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ճանապարհով Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի ավելացումը,
8. Տեղաբաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացման, բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի կրճատման նպատակով տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերման, ինչպես նաև Ընկերության կողմից ձեռք բերված կամ հետ գնված բաժնետոմսերի մարման ճանապարհով Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցումը,
9. Ընկերության կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը,
10. Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի անդամների (վերստուգողի) ընտրությունը և նրանց (նրա) լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,
11. Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

12. Ընկերության գլխավոր տնօրենի նշանակումը, նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,
13. Ընկերության տարեկան հաշվետվության, հաշվապահական հաշվեկշռի, շահույթի և վնասի, շահույթի բաշխման հաստատումը, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,
14. Բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացումը (տարանջատումը) և մեծացումը (համախմբումը),
15. Ընկերության գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը, այդ թվում այլ կազմակերպություններին մասնակցելը,
16. Ընկերության կողմից դուատր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը,
17. Դուատր և կախյալ ընկերություններում մասնակցությունը,
18. Հոլդինգային ընկերությունների, առևտրային կազմակերպությունների այլ միությունների հիմնադրումը,
19. Հոլդինգային ընկերություններում, առևտրային կազմակերպությունների այլ միություններում մասնակցությունը,
20. Ղեկավար պաշտոնատար անձանց աշխատանքի վարձատրման պայմանների որոշումը:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն իրավունք ունի քննարկել և որոշումներ ընդունել նաև Օրենքով ու սույն կանոնադրությամբ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասությանը պատկանող ցանկացած հարցի շուրջ:

8.3. Սույն կանոնադրությամբ Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասությանը վերապահված հարցերի լուծումը չի կարող փոխանցվել Ընկերության գլխավոր տնօրենին, բացառությամբ 8.2 կետի 17 և 19 ենթակետերով նախատեսված դեպքերի:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասություն հանդիսացող հարցերը չեն կարող փոխանցվել որոշում ընդունելու համար Ընկերության տնօրենների խորհրդին, բացառությամբ 8.2 կետի 9, 16, 17, 18 և 19 ենթակետերով նախատեսված դեպքերի:

8.4. Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն իրավասու է (քվորում ունի), եթե ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Ընկերության ձայնի քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերը կամ նրանց ներկայացուցիչները, որոնք համատեղ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 50-ից ավելի տոկոսին, բացի Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերից:

Քվորումի բացակայության դեպքում գումարվում է նոր ժողով, որն իրավասու է, եթե

ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Ընկերության ձայնի քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերը կամ ներկայացուցիչները, որոնք համատեղ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 30-ից ավելի տոկոսին, բացի Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերից:

8.5. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բացի 8.7 կետում սահմանված դեպքերից:

8.6. Սույն կանոնադրության 8.2 կետի 2, 6, 13 - 16 ենթակետերով նախատեսված դեպքերում որոշումներն ընդունվում են բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից տնօրենների խորհրդի ներկայացմամբ:

8.7. Սույն կանոնադրության 8.2 կետի 1, 2, 3, 4, 6, 8, 15 ենթակետերով սահմանված հարցերի մասին որոշումներն ընդունվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից ժողովին մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների երեք քարորդով, ընդ որում 3 և 8 ենթակետերով սահմանված դեպքերում կողմ ձայների քանակը չպետք է պակաս լինի երկու երրորդից:

8.8. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից ընդունված որոշումների մասին տեղեկությունները, ինչպես նաև քվեարկության արդյունքները պետք է հաղորդվեն ընկերության բաժնետերերին (ըստ պահանջի) 45 օրվա ընթացքում:

8.9. Բաժնետերն իրավունք ունի դատական կարգով գանգատարկել Օրենքի, այլ իրավական ակտերի և Ընկերության կանոնադրության պահանջների խախտմամբ Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից ընդունված որոշումը, եթե նա չի մասնակցել ժողովին կամ այդ որոշման դեմ է քվեարկել և որոշմամբ խախտվել են նրա օրինական շահերը և իրավունքները: Դատարանն իրավունք ունի ուժի մեջ թողնել Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումը, եթե որոշումը բողոքարկող բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) քվեարկության մասնակցելը չէր կարող ազդել քվեարկության արդյունքների վրա, թույլ տված խախտումները էական չեն և որոշումը վնաս չի պատճառել որոշումը բողոքարկող բաժնետիրոջը (բաժնետերերին):

8.10. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումները (բացի 8.2 կետի 13-րդ ենթակետով սահմանված հարցերի վերաբերյալ որոշումներից) կարող են ընդունվել առանց ժողովի գումարման՝ հեռակա կարգով քվեարկությամբ (հարցման միջոցով): 8.2 կետի 13-րդ ենթակետով սահմանված հարցերի քննարկումը և համապատասխան որոշումների ընդունումը տեղի է ունենում բացառապես տարեկան ժողովներում: Եթե տարեկան ժողով տեղի չի ունեցել կամ համապատասխան որոշումներ չեն ընդունվել, ապա հրավիրված արտահերթ ժողովում այլ հարցեր չեն կարող քննարկվել, բացի կայացված որոշումներով

պայմանավորված կանոնադրական կապիտալի նվազեցման դեպքերի:

Հեռակա կարգով քվեարկությամբ ընդունված Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումը իրավասու է, եթե քվեարկությանը մասնակցել են ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի կեսից ավելին տիրապետող բաժնետերերը:

Հեռակա կարգով քվեարկությունը կատարվում է քվեաթերթիկների օգտագործմամբ, որոնք պետք է տրամադրվեն բաժնետերերին քվեաթերթիկները ընդունելու պահից առնվազն 30 օր շուտ:

8.11. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն Ընկերության տեղաբաշխած ինչպես հասարակ (սովորական), այնպես էլ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը իրենց պատկանող լրիվ վճարված սովորական (արտոնյալ) բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով, բացառությամբ Ընկերության հիմնադիրների, որոնք Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետում, բայց ոչ ավելի, քան Ընկերության պետական գրանցման պահից 1 տարվա ընթացքում, կարող են ձայնի իրավունք ունենալ իրենց անունով տեղաբաշխված բոլոր սովորական (արտոնյալ)՝ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով կարող են մասնակցել նաև Ընկերության բաժնետեր չհանդիսացող Ընկերության տնօրենների խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամները:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Ընկերության տնօրենների խորհրդի կողմից սահմանված ամսաթվի դրությամբ՝ Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա:

8.12. Ընկերության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը իրականացնում է Ընկերության տնօրենների խորհուրդը:

Ընկերության տնօրենների խորհրդի անդամները ընտրվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում՝ խորհրդի անդամների լիազորությունների ընդհանուր տևողությունը չի սահմանափակվում: Ընկերության տնօրենների խորհրդի ընտրությունները կարող են իրականացվել ինչպես սովորական, այնպես էլ գումարային (կոմույատիվ) քվեարկությամբ:

Ընկերության տնօրենների խորհրդի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը.

1. Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը,
2. Ընկերության բաժնետերերի տարեկան և արտահերթ ընդհանուր ժողովների գումարումը, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի,
3. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի օրակարգի հաստատումը,
4. Գույքի շուկայական արժեքի որոշումը,
5. Ընկերության տեղաբաշխված բաժնետոմսերի, պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի ձեռք բերումը Օրենքով նախատեսված դեպքերում,
6. պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը,
7. Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափի սահմանումը,
8. Ընկերության բաժնետոմսերի դիմաց վճարվող տարեկան շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի առաջարկությունների նախապատրաստումը,
9. Ընկերության բաժնետոմսերի միջանկյալ (եռամսյակային կամ կիսամյակային) շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի սահմանումը,
10. Ընկերության պահուստային հիմնադրամի օգտագործումը,
11. Ընկերության կառավարման մարմինների գործունեությունը կանոնակարգող ներքին փաստաթղթերի հաստատումը,
12. Խոշոր գործարքների կատարման մասին որոշման ընդունումը Օրենքով սահմանված դեպքերում,
13. Այլ կազմակերպություններին մասնակցության մասին որոշման ընդունումը, եթե այդ մասնակցությունը իրենից խոշոր գործարք չի ներկայացնում,
14. Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումների և հիմնարկների ստեղծումը, գործունեության դադարեցումը, դրանց կանոնադրությունների հաստատումը,
15. Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը,
16. Ամենամյա ծախսերի նախահաշվի հաստատումը,
17. Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ Ընկերության տնօրենների խորհրդի իրավասությանը վերապահված այլ հարցերի լուծումը:

Ընկերության տնօրենների խորհրդի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Քվեարկության ժամանակ տնօրենների խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ ձայն, ընդ որում ձայների հավասարության դեպքում տնօրենների խորհրդի նախագահն ունի որոշիչ ձայնի իրավունք: 8.12 կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված դեպքում որոշումն ընդունվում է տնօրենների խորհրդի միաձայն որոշմամբ:

8.13. Ընկերության տնօրենների խորհրդի իրավասությունները բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կարող է իրականացնել Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը: Այդ դեպքում Ընկերության տնօրենների խորհրդի իրավասություն հանդիսացող հարցերը ենթակա են Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասությանը, բացի 8.12 կետի 2, 3, 8, 11

և 12 ենթակետերով սահմանված հարցերից, որոնք փոխանցվում են գլխավոր տնօրենի իրավասությանը:

Ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահի և գլխավոր տնօրենի պաշտոնները կարող են համատեղվել Ընկերության ընդհանուր ժողովի որոշմամբ (Օրենքով թույլատրված դեպքերում):

Ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահն ընտրվում է տնօրենների խորհրդի կողմից, տնօրենների խորհրդի անդամների կազմից՝ տնօրենների խորհրդի անդամների ընդհանուր քանակի ձայների մեծամասնությամբ:

Բացառությամբ սույն կետում նախատեսված դեպքից, Ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահը չի կարող Ընկերությունում այլ վճարովի պաշտոն զբաղեցնել:

8.14. Ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահը.

1. Կազմակերպում է Ընկերության տնօրենների խորհրդի աշխատանքները,
2. Գումարում է Ընկերության տնօրենների խորհրդի նիստերը և նախագահում է դրանք,
3. Կազմակերպում է նիստերի արձանագրության վարումը,
4. Նախագահում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովներում:

8.15. Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Ընկերության գլխավոր տնօրենը:

Գլխավոր տնօրենը լուծում է բոլոր հարցերը, բացի Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի և Ընկերության տնօրենների խորհրդի բացառիկ իրավասությանը վերաբերվող հարցերից: Գլխավոր տնօրենը կազմակերպում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի և Ընկերության տնօրենների խորհրդի որոշումների կատարումը, հաշվետու է նրանց և իրավունք չունի ինչպես Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի, այնպես էլ Ընկերության տնօրենների խորհրդի համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու:

Ընկերության գլխավոր տնօրենը պետք է գործի բարեխղճորեն և ողջամիտ ի շահ իր կողմից ներկայացվող Ընկերության: Նա Ընկերության առջև պատասխանատվություն է կրում իր գործողությունների (անգործության) հետևանքով Ընկերությանը պատճառած վնասի համար:

8.16. Ընկերության գլխավոր տնօրենը՝

1. Տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կատարում Ընկերության անունից,

2. Ներկայացնում է Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում,
3. Գործում է առանց լիազորագրի,
4. Տալիս է լիազորագրեր,
5. Սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում՝ աշխատանքային,
6. Բանկերում բացում է Ընկերության հաշվարկային (այդ թվում՝ տարադրամային) և այլ հաշիվներ,
7. Ընկերության տնօրենների խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Ընկերության աշխատանքային կանոնակարգը, առանձնացված ստորաբաժանումների և հիմնարկների կանոնադրությունները, Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքը,
8. Իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը,
9. Սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Ընկերության աշխատակիցներին,
10. Աշխատակցի նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,
11. Հաստատում է հաստիքացուցակը:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերության գործադիր մարմնի (ինչպես միանձնյա, այնպես էլ կոլեգիալ) լիազորությունները պայմանագրով կարող են տրվել այլ առևտրային կազմակերպության կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ (կառավարչի):

9. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ

9.1. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկումն իրականացնելու համար Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն ընտրում է Ընկերության վերստուգող հանձնաժողով:

Վերստուգող հանձնաժողովը հետևում է Ընկերության կառավարման մարմինների որոշումների կատարումը, ստուգում է Ընկերության փաստաթղթերի համապատասխանությունը օրենքներին, այլ իրավական ակտերին և Ընկերության կանոնադրությանը:

Վերստուգող հանձնաժողովի գործունեության կարգը սահմանվում է Օրենքով, սույն կանոնադրությամբ և Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատվող ներքին փաստաթղթով՝ վերստուգող հանձնաժողովի կանոնակարգով:

Վերստուգող հանձնաժողովը իրականացնում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության

Ֆինանսատնտեսական գործունեությունը սեփական նախաձեռնությամբ, ինչպես նաև Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կամ տնօրենների խորհրդի որոշմամբ, ինչպես նաև Ընկերության այն բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) պահանջով, որոնց հանրագումար բաժինը Ընկերության կանոնադրական կապիտալում կազմում է 10 և ավելի տոկոս:

Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումն իր մեջ ներառում է.

1. Ընկերության ֆինանսատնտեսական փաստաթղթերի, հաշվապահական և այլ ցուցանիշների հավաքագրում և վերլուծություն, ստուգման օբյեկտին վերաբերող բանավոր և գրավոր բացատրությունների ստացում,
2. Ընկերության պահեստի, արխիվի և այլ ծառայողական տարածքների զննում,
3. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ՀՀ օրենսդրությանը անհամապատասխանությունների, հաշվապահական հաշվառման և այլ փաստաթղթերում աղավաղումների բացահայտում,
4. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության օբյեկտիվ և համապարփակ ստուգումն ապահովելու նպատակով իր իրավասությունների սահմաններում այլ անհրաժեշտ գործողությունների իրականացում:

Ստուգումների ընթացքում վերստուգող հանձնաժողովը անհրաժեշտ փաստաթղթերը պահանջում է Ընկերության ղեկավար մարմիններից, ստորաբաժանումների ղեկավարներից և այն անձանցից, ում տրամադրության տակ են ստուգման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը և նյութերը:

Վերստուգող հանձնաժողովը մանրակրկիտ և պատշաճ ուսումնասիրում է ստուգման օբյեկտին վերաբերող ստացված բոլոր փաստաթղթերը և նյութերը:

Վերստուգող հանձնաժողովը ստուգումների արդյունքներն ուղարկում է Ընկերության ընդհանուր ժողով: Վերստուգող հանձնաժողովն ըստ տարեկան հաշվետվության և հաշվեկշռի կազմում է եզրակացություն: Առանց այդ եզրակացության Ընկերության հաշվեկշռը ենթակա չէ հաստատման ընդհանուր ժողովի կողմից:

Վերստուգող հանձնաժողովը իրավունք ունի պահանջել Ընկերության բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի գումարում:

Վերստուգող հանձնաժողովի պահանջով նրանց պետք է ներկայացվեն Ընկերության, դրա առանձնացված ստորաբաժանումների և հիմնարկների ֆինանսատնտեսական գործունեությանը վերաբերող բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, նյութերը և բացատրությունները:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից 3 տարի ժամկետով:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների վարձատրության կամ վճարվող փոխհատուցման չափերը և պայմանները սահմանվում են Ընկերության բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ կարող են լինել Ընկերության կառավարման մարմիններում չընդգրկված գործունակ ֆիզիկական անձինք:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները (վերստուգողը) հաշվետու են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին:

9.2. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ վերստուգող հանձնաժողովի իրավասությունները կարող են դրվել վերստուգողի վրա:

9.3. Ընկերության ամենամյա ֆինանսական հաշվետվության հավաստիությունը վերստուգելու համար Ընկերությունը կարող է ներգրավել Ընկերության կամ նրա մասնակիցների հետ գույքային շահերով չկապված արհեստավարժ վերստուգիչի (կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի)՝ աուդիտորի (արտաքին աուդիտ): Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձն Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգման արդյունքում ներկայացնում է գրավոր եզրակացություն:

Ընկերության ամենամյա ֆինանսական հաշվետվության վերստուգումը կարող է կատարվել նաև նրա բաժնետերերից յուրաքանչյուրի պահանջով: Այս դեպքում վերստուգումը կատարվում է այն պահանջող բաժնետիրոջ հաշվին:

Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից: Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հետ պայմանագիրը կնքվում է Ընկերության տնօրենների խորհրդի կողմից, որը և որոշում է աուդիտն իրականացնող անձի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը:

Ընկերության գործունեության վերստուգումն այն բաժնետերերի պահանջով, որոնց հանրագումար բաժինը կանոնադրական կապիտալում կազմում է տասը և ավելի տոկոս, պետք է անցկացվի ցանկացած ժամանակ:

9.4. Ընկերության ֆինանսական և տնտեսական գործունեության ստուգումը կարող է իրականացվել նաև Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական և այլ վիագորված մարմինների, հսկողական ծառայությունների կողմից՝ իրենց իրավասության սահմաններում:

10. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼԸ

10.1. Ընկերության կանոնադրության մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելը, ինչպես նաև Ընկերության նոր խմբագրությամբ կանոնադրության հաստատելը տեղի է ունենում բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, որն ընդունվում է ժողովին մասնակցած քվեարկող բաժնետերերի ձայների 3/4-ով, իսկ կանոնադրական կապիտալի չափի մեծացման հետ կապված դեպքերում՝ ձայների մեծամասնությամբ:

10.2. Ընկերության կանոնադրության մեջ կատարված փոփոխությունները և լրացումները, ինչպես նաև Ընկերության նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը երրորդ անձանց համար ուժի մեջ են մտնում դրանց պետական գրանցման պահից, իսկ սույն կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում՝ պետական գրանցումն իրականացնող մարմնին ծանուցելու պահից: Սակայն Ընկերությունը և նրա բաժնետերերը նման փոփոխությունները հաշվի առած երրորդ անձանց հետ ունեցած հարաբերություններում իրավունք չունեն վկայակոչել այդ փոփոխությունների գրանցման բացակայությունը:

11. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

11.1. Ընկերությունը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կարող է կամովին վերակազմակերպվել կամ լուծարվել:

Եթե լուծարվող ընկերության գույքի արժեքն անբավարար է պարտատերերի պահանջները բավարարելու համար, ապա այն կարող է լուծարվել միայն սնանկության հետևանքով:

Ընկերության վերակազմակերպման և լուծարման այլ հիմքերը, ինչպես նաև նրա վերակազմակերպման ու լուծարման կարգը սահմանվում են Օրենսգրքով, Օրենքով և այլ օրենքներով:

11.2. Ընկերությունն իրավունք ունի վերակազմավորվել սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության և առևտրային կոոպերատիվի:

11.3. Ընկերության լուծարումը հանգեցնում է Ընկերության դադարմանը՝ առանց Ընկերության իրավունքների և պարտականությունների իրավահաջորդության կարգով այլ անձանց փոխանցման:

Ընկերության լուծարման և լուծարային հանձնաժողովի ստեղծման մասին որոշումը կայացնում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ ձայնի իրավունք տվող

բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների ոչ պակաս, քան 2/3-ով՝ Ընկերության տնօրենների խորհրդի ներկայացմամբ:

Կանոնադրական կապիտալի 10 %-ից ավելին ունեցող բաժնետերերը դատական կարգով կարող են պահանջել նշանակելու նոր լուծարման հանձնաժողով:

Նախքան լուծարման մասին որոշում ընդունելն Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը պետք է հաստատի տնօրենների խորհրդի կողմից ներկայացված ամփոփիչ հաշվեկշիռը և Ընկերության լուծարման նախագիծը:

Լուծարման հանձնաժողով կազմելու պահից նրան են անցնում Ընկերության գործերի կառավարման բոլոր լիազորությունները: Լուծարվող Ընկերության անունից դատարանում հանդես է գալիս լուծարման հանձնաժողովը:

Ընկերության լուծարման գործընթացում գտնվելու մասին տեղեկությունները (այդ թվում՝ լուծարման հանձնաժողովի կազմը) ենթակա են գրանցման իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանում:

11.4. Ընկերությունը, բացառությամբ այլ իրավաբանական անձի միացման ձևով վերակազմակերպման դեպքի, վերակազմակերպված է համարվում նոր ստեղծված իրավաբանական անձանց պետական գրանցման պահից:

Ընկերությունն այլ իրավաբանական անձի հետ միացման ձևով վերակազմակերպվելիս, վերակազմակերպված է համարվում Ընկերության գործունեությունը դադարելու վերաբերյալ իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանում գրառման պահից:

11.5. Ընկերությունը համարվում է լուծարված, իսկ նրա գոյությունը՝ դադարած, այդ մասին իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից պետական գրանցման պահից: